

Zöhrə İsmayılova

Tükənməz sərvət

İştirak edirdilər:

Ulduz-ailənin kiçik qızı

Kazım-Ulduzun atası

Səriyyə-Ulduzun anası

Aygün-böyük bacı

Aytən-ortancıl bacı

Rəna-məktəbdə riyaziyyat müəlliməsi

Adil-universitetdə müəllim

Orxan-Xsaylı məktəbin ən dəcəl şagirdi

Sevda-sınıf rəhbəri

Azər-Adil müəllimin dostu

Sahibkar-kitab mağazasının sahibi

Ulduz oyanır, dərslər hazırlaşır.

Kazım. Dərslərdən tez gəl, bu gün sənin növbəndi, naxıra getməlisən.

Anası. Ay kişi, bu qədər zülmmü olar? O, oğlandırmmı?

Kazım. Sən kəs səsinə, zəhmət çəkib oğlan doğaydın.

Ulduz. Narahat olma anacan, baş üstə ata gələrəm.

Məktəbə gəlir, hazırlığa gedən uşaqları görür kövrəlir. Lakin özü də savadlı qızıdır. Yoldaşlarına kömək edir. Amma paxıllığını çəkirlər onun. Sınıf rəhbəri yaltaq insandı. İmkanlı uşaqlara yaltaqlanır. Rəna müəllimə isə fərqli insan idi. Mart ayıdır. İlk dərslər Rəna müəllimənin dərsləridir.

Rəna m. Salam uşaqlar.

Uşaqlar. Salam müəllim.

Müəllimə şagirdləri yoxlayır. Müəllimə yeni dərsləri izah edir.

Rəna m. Kim başa düşdü? (Heç kim müəllimi dinləmir)

Ulduz. Mən başa düşdüm.

Uşaqlar. Sən başa düşsən bəsdir, biz onsuz da hazırlıqda öyrənirik (gülüşür).

Ulduz pis olur. Dərslərdən sonra uşaqlar çölə qaçır. Hələ müəllimə sinifdən çıxmayıb.

Rəna m. Sən niyə çölə çıxmırsan?

Ulduz. Mən də oxumaq istəyirəm, faydalı insan olum (kövrəlibbaşınışağısalar).

Müəllimə. Sən savadlı qızsan, əsas hazırlığa getmək deyil, sən çalışsan universitetə qəbul ola bilərsən.

Ulduz. Amma.. (Ulduz ağlayıb sinifdən çıxır)

Müəllimə çox pis olur. Nə deyəcəyini bilmir. Dərstdən sonra Ulduzgilə gedir. Qapını döyür. Kazım. Nə lazımdır?

Rəna m.Ulduz evdədir?

Kazım. Xeyr, naxıra gedib (atasıgülməyəbaşlayır).

Müəllimə pis olur, Ulduzun kövrəlməyinin səbəbini anlayır bəlkə. Heç nə demir, uzaqlaşır ordan. Fikirli halda evə gəlir və düşünür "Ona necə kömək edə bilərəm, sabah gərək özüm danışım onunla" Səhər2-ci dərs müəllimə sinfə daxil olur. Dərs davam edir. Uşaqlar çölə çıxdıqdan sonra Ulduzda çıxmaq istəyəndə müəllimə. Sənə necə kömək edə bilərəm?

Ulduz. Heç cür (Ulduz başını aşağı salır, getmək istəyəndə) müəllimə. Bax sən savadlı qızsan. icazə ver mənə. Qızım da bu il imtahan verəcək. Razi olsan səni özüm aparacam imtahana. Ulduz. Bəs valideynlərim? Anamdan çox nigaran qalaram. Müəllimə Ulduza onlara getdiyini demək istəmirdi. Lakin Ulduz getmək istəyəndə

Müəllimə. Dünən sizə getmişdim (sinfin qapısına çatanda Ulduz dayanır). Mən hər şeyi bilirəm. İnan mənə peşman olmayacaqsan. O, müəlliməsini qucaqlayıb öpür və otaqdan çıxır. Müəllimə göz yaşlarını saxlaya bilmir"Yəqin bu razılıq əlamətidir" Səhər 4-cü dərs müəllimənin dərsideir. Müəllimə. Sənəd verilən vaxt deyərsən sənə də ərizəni verərik (pıçıldayır).

Ulduz. Axı valideynlərim razı deyil. Onlar məni bağışlamazlar.

Müəllimə. Sən heç bir pis hərəkət etmərsən, inan mənə. Aprel ayı ərizənin verilməsi başlayır. Sabah qızım üçün ərizə yazacam. Sən də vəsiqəni gətirərsən.

Ulduz. Axı.

Müəllimə. Heç nə eşitmək istəmirəm.

Səhər dərsin sonunda.

Müəllimə.Gətirmisən?

Ulduz. Bəli.

Müəllimə. Narahat olma ver, inan mənə hər şey yaxşı olacaq. İmtahana da bizimlə gedərsən. Ulduz. Axı necə?

Müəllimə. Bir şey fikirləşərik.

Ulduz vəsiqəni müəlliməyə verir.

Müəllimə. Attestatlar verilən vaxt gəlmə məktəbə, özüm hər şeyi həll edəcəm. Sən imtahanlara hazırlaş.

Ulduz.Sağ olun.Nə deyəcəyimi bilmirəm.(Ulduz otaqdan çıxır).May ayıdır.Mayın 29-u kitablar yığılır. Ulduz sevinmirdi.

Tək ümidi bu kitablara idi. Uşaqlar son zəng üçün səhnəciklər

hazırlayıb məşq edir.

Ulduz. Mən tədbirə gələ bilməyəcəm. Bağışlayın məni.

Uşaqlar. Həmişəki kimi. Guya sən indiyədək hansı tədbirdə iştirak etmisən (gülürlər).

Ulduz. Sizinlə görüşmək istəyirəm.

Sınıf rəhbərindən başlayıb hamıyla görüşür.

Ulduz. Uğurlar arzulayıram.

Sınıfdən çıxanda son dəfə sinfə baxıb kövrəlir.

Sınıf rəhbəri. Fikir verməyin, qoy getsin.

Ulduz müəllimlər otağına qalxır. Bütün müəllimlərlə görüşüb, halallaşır.

Rəna müəllimə öz evində elekton ərizəni verir, attestatı alır, təsdiq etdirir.

Çox fikirləşir və sabah Ulduzgilə getmək istəyir. Səhər yolda Ulduzu görür.

Ulduz utandığından gizlənməyə çalışsa da

Müəllimə. Ulduz, sən burda nə edirsən, bəs imtahan?

Ulduz. Müəllimə əlimdə olanlarla çalışıram, amma bəs etmir. Kitablar da yığılıb.

Müəllimə. Sabah bu vaxt burda görüşək, sənə 1 neçə kitab verməliyəm.

Ulduz.. Yaxşı.

Səhər açılır. Yemək yeməyə başlayanda

Atası. Tələs, dur. Onlardan sənə xeyir gəlmir elə bil.

Ulduz heç nə demir. Çantasını götürür və içinə 1 tikə çörək qoyur, çıxır.

Görür ki, müəllimə gözləyir.

Ulduz. Sabahınız xeyir.

Müəllimə. Sabahın xeyir. Buyur, bunlar sənə çox kömək edəcək.

Ulduz. Çox sağ olun müəllimə.

Müəllimə.Yaxşı oxu, çalış. İmtahanların da vaxtı bəlli olub. İyulun 21-i imtahandır.

Ulduz həyəcanlanır. Onlar ayrılır. Ulduz kitabları çantaya yığır. Və daha həvəslə oxumağa başlayır o gündən. Bu gün iyulun 18-dir. Müəllimə səhər Ulduzla rastlaşır.

Müəllimə. Biz ayın 20-si yola düşürük. Sən də hazırlaş.

Ulduz. Bəs evdə nə deyib çıxacam?

Müəllimə. Onlarla 1 neçə dəfə görüşdüm. Yola gətirə bilmədim. Tək çarən qalır (müəllimə başını aşağı salır). Bizimlə evdən qaçmaq. Yaxşı fikirləş. Qorxma, mən sənənləyəm. Gözləyəcəm 20-si. Vəsiqəni götürməyi unutma.

Ulduz evə gəlir. Bütün günü fikirləşir. “OXUMALIYAM”. Ayın 20-ə keçən gecə hamı yatıb, Ulduzsa düşünür “Yazıq anam çox söz eşidəcək mənə görə” Naxıra götürdüyü çantayı yığır. Anasının şəklini, 1 neçə paltar və vəsiqəni götürür. Həyəcandan gözünə yuxu getmirdi. Səhər açılır. Hamı oyanır. Ulduz heç nə yeməmiş geyinir və evdən çıxanda anasını öpür.

Anası. Nə olub, elə bil həmişəlik gedirsən?

Ulduz. Səni öpmək olmaz ana?

Ulduz kədərli halda atasına baxıb düşünür. “Kaş səni də qucaqlayıb öpə biləydim. Bağışla məni.”

Atası. Tez ol. Güngunorta oldu.

Ulduz evi tərk edir. Heyvanları yoldan naxıra qoşub müəlliməgilə gəlir.

Müəllimə. Bilirdim ki, düzgün qərar verəcəksən. Gəl.

Ulduz heç nə deməyib maşına əyləşir. Yolda atasını görür, gizlənir.

Müəllimə. Evdə nə deyib çıxdın?

Ulduz. Elə bilirlər örüşə getmişəm. Mən yalançıyam.

Müəllimə. Bəzən yalan yeganə çıxış yoludur. Bilirsənmi, təsadüfə bax, sən qızımla eyni otaqda imtahan verəcəksiniz.

Onlar müəllimənin bacsıgilə gəlirlər. Evlərindən aydın olurdu ki, onlar kasıb ailədirlər. Bacısı onları qarşılıyır. Nə lazımdırsa edir və müəlliməni işarə ilə mətbəxə çağırır.

Bacısı. Bu qız kim? Başına bəla açarsan.

Müəllimə. Uzun əhvalatdır (Müəllimə hər şeyi nağıl edir)

Bacısı. Bilirsən ki şəraitimiz yaxşı deyil, yoxsa ömrüm boyu himayə edərdim.

Müəllimə. Qoy imtahanlarını versinlər. Bir şey fikirləşərik.

Onlar otağa gəlir. Uşaqlar danışır, gülür. Ulduz da hərdən gülümsəyir. Sabahki imtahan haqqında düşünür. Hamı yatır. Ulduz yata bilmir. “Mən burda qala bilmərəm. Nə isə etməliyəm. Amma nə..” Anasının şəklini çantadan götürüb öpüb ağlayır. “Gözümün nuru, bağışla məni” Yerində uzanır.

Müəllimə. Oyanın, imtahana gecikərik.

Həyəcandan Ulduz heç nə yeyə bilmirdi. Onlar evdən çıxırlar. Ulduz çantasını da götürür. Gedirlər.

Ulduz. Müəllimə bu gecə yuxuda anamı gördüm. Mənə uğur arzuladı.

Müəllimə. Narahat olma, o, səni bağışlayacaq (müəllimə üzünü yana çevirib göz yaşlarını gizlədir).

Onlar gəlib çatırlar imtahan verilən yerə. İmtahan saat 11-də başlayacaq. Onlarsa artıq saat 10-da çatmışdılar. Həyətdə xeyli adam vardı. Ulduz onlara baxıb düşünür “kaş mənim də

valideynlərim yanımda olaydı” Saat 11-in yarısı uşaqlar içəri daxil olur.

Müəllimə. Uğur olsun əzizlərim.

Ulduz çantasını götürəndə.

Müəllimə. Qoy çantan qalsın.

Ulduz. Narahat olmayın, içəri qoyacam. Burda adam çoxdur.

Müəllimə. Yaxşı fikirdir, burda adam çoxdur. Özüm də çox həyəcanlıyam. Birdən yaddan çıxar. Burda qoyub gedərəm harasa. Bir dəfə buna oxşar hadisə gəlib başıma.

Ulduz (müəlliməni öpür). Bu gündən artıq həyatın imtahanı başlayır. (kövrəlib gedir). Qızlar otağa daxil olur. Hər kəs öz yerində əyləşir. Sual kitabçaları paylanır, uşaqlar çox həyəcanlıdır. İmtahan başlayır. İmtahan 3 saat olur, lakin

Ulduz (2 saatdan sonra) Baxa bilərsiniz? Mən bitirdim.

Nəzarətçi kağızı götürür.

Ulduz. Mən nəticəmi necə, nə vaxt öyrənə bilərəm?

Nəzarətçi. Görürsənmi bu şifrə və iş nömrəsinin köməyi ilə öyrənə bilərsən (nəzarətçi kağızda göstərir)

Ulduz. Zəhmət olmasa gözləyin (tez şifrə və iş nömrəsini əlinə yazır).

Ulduz otaqdan çıxanda “Uğurlar” deyib çıxır. Aşağı enir. Müəllimənin bacısıgilə getmək istəmirdi. “Mən onlara yük ola bilmərəm” Nəzarətçiyə yaxınlaşır.

Ulduz. Mənim çantamı verə bilərsiniz? Onu anam bura qoyub.

Nəzarətçi. Buyurun.

Ulduz. Bəs burda arxa qapı hardadır?

Nəzarətçi arxa qapını göstərdi. Ulduz arxa qapıdan çıxıb uzaqda valideynlərlə söhbət edən müəlliməsini gördü. “Bağışlayın məni” və ordan uzaqlaşmağa başladı. Birdən yadına düşdü. “Nə qədər əlimdəkilər pozulmayıb qeyd edim”

İmtahan bitdi, uşaqlar çıxdı. Müəllimə qızları axtarır. Birdən müəllimənin qızı göründü.

Müəllimə. Ulduz hanı? Necə yazıb?

QIZI. Ulduz sənənin yanında yoxdur? O, 1 saat əvvəl çıxıb.

Müəllimə. Necə yəni, ola bilməz, bəlkə hələ içərdədir. Müəllimə və qızı içəri daxil olur. Nəzarətçiyə yaxınlaşırlar.

Müəllimə. Bura çanta verən qızı görməmişiniz?

Nəzarətçi. Həə. O qız çoxdan gedib. Dedi anam mənə gözləyir.

Müəllimə və qızı xeyli axtardılar. Müəllimə düşünür “Niyə belə etsin axı” Ağlayır. Qorxudan heç nə deyə bilmir, çünki onun özünü iddiham edərdilər. Bu an Ulduzgilin ailəsində vəziyyət çox pisdir. Ana ağlayır.

Ata. Allah bilsin harda kiminlə kef edir. Onu bağışlamayacam.

Anası. Ay kişi bəsdir. Evdən qaçmasına biz səbəbkarıq. Onu başa düşə bilmədik. Yazıq balam hardadır, indi nə edir?

Qızsa küçələri gəzir. Birdən qarşısına mağaza çıxır. Üzərindəki yazı onu cəlb edir “Satıcı tələb olunur” İçəri daxil olur.

Ulduz. Salam. Bağışlayın mən elana görə gəldim.

Sahibkar. Buyurun. Amma əvvəlcə deyın görüm kitablarla aran necədir?

Ulduz. Kitabları çox sevirəm.

Sahibkar. Kitabları sevirənsə burda işləmək çətin olmaycaq.

Ulduz. Əlbəttə.

Sahibkar. Bəs nə üçün soruşmadın ki, iş vaxtı necədir?

Ulduz. Buna ehtiyac yoxdur (Ulduz gözlərini yerə dikdi).

Sahibkar. Niyə?

Ulduz. Çünki mənim başqa gedəcək yerim yoxdur.

Sahibkar xeyirxah insandı. O, çox pis oldu.

Sahibkar. Hələlik qonşu otaqda qalarsan, sonra bir şey fikirləşərik. Orda o qədər də rahat olmasa da yataq da var.

Ulduz. Narahat olmayın.

Sahibkar düşünür “mən doğrumu etdim ona inanmaqda. Bəs insanlıq. Mən ondan imtina etsəm kim kömək edəcək. Görəsən o, burda tək qorxmaz. Bilmirəm nə edim” Ulduz da kitablara baxır.

Ulduz. Mən burda qorxmaram, darıxmaram. Məndən narahat olmayın. Adam heç bu kitablarla qorxar?

Sahibkar. Burda çay hazırlamaq və içmək üçün hər nə desən var.

Axşam saat9-getmək istəyəndə. Qızım bəs sənənin evin niyə yoxdur?

Ulduz. Mən evdən qaçmışam (Qız hər şeyi sahibkara danışır)

Sahibkar. Bilmirəm doğru etmişən ya yox, amma sevinirəm ki, oxumaq üçün necə əzabalara qatlanmışsan. Narahat olma, bəlkə də buna dəyər. İndi yorğunsan, yat dincəl. Qapını mən bağlayacam.

Sahibkar gedir, qız da anasının şəklini götürüb uzanır.

Ulduz. Bilirsənmi ana, bu gün hamı övladını imtahana yola salanda uğur arzulayırdı (qız ağlayır). Sən də mənə yuxuda uğur arzuladın. Nə olardı bu həqiqət olardı (Ağlayıb anasının şəklini öpür, onu yuxu tutur)

Səhər sahibkarın səsinə oyanır.

Ulduz. Çoxdan gəlmisiniz?

Sahibkar. Bir az olar, çay hazırlamışam. Qalx. Çay iç.

Gün öz axarı ilə davam edir. Ulduz işə başlayır

.Sahibkar. Bəs imtahanın nəticələri nə zaman bəlli olacaq?

Ulduz. Mənə sabaha deyiblər.

Sahibkar. O zaman sabah xoş xəbər eşidərik.

Sahibkar gedir. Yenə qız qalır tək, anasının şəkli ilə söhbət edir. Yatır. Səhər açılır. Bu gün tez oyanıb, çay hazırlamışdı. Sahibkar da gəldi.

Sahibkar. Deməli bu gün cavablar məlum olacaq.

Ulduz. Bəli. Elə özüm də çox həyəcanlıyam.

Sahibkar. Səbr et, az qalıb. Axşam yadıma sal baxaq.

Axşam üstü sahibkar. Gətir şifrəni nəticələrə baxaq.

Ulduz. Bu dəqiqə.

Ulduz həyəcanlı halda dəftərdən şifrəni götürmək istəyəndə pul da gördü. Heç nə demdi artıq.

Ulduz. Alın əmi.

Sahibkar gözlərini ekrana dikib cavabı gözləyir. Ulduz həm həyəcanlanır, həm utanır. Cavab ekrana çıxır. Sahibkar təəccüblənir, dili tutulur. Ulduz dayana bilməyib özü cavaba baxır. Bilmir sevinsin, yoxsa ağlasın. O, ekranda 700 bal görür. Həyəcandan sahibkarın boynuna sarıldı. Ağlayır.

Ulduz. Əmican qucaqla məni, indi buna çox ehtiyacım var.

Sahibkar. Ağlama qızım. Bax indi mən də ağlayacam. Bu böyük uğurdur. Səni təbrik edirəm. Yəqin indi sənə yerində oxumaq istəyən hər bir abituriyent olmaq istərdi.

Onlar ayrılır, Ulduz göz yaşlarını silir.

Ulduz. Qəbul oldum. Bəs sonra? Çox qorxuram. Bacararammı?

Sahibkar. Mən yanıdayam qızım, narahat olma.

Avqust ayıdır. Qeydiyyat başlayıb.

Sahibkar. Gedek

Ulduz. Qeydiyyat başlayıb artıq.

Onlar gəlir universitetə. Ulduz qeydiyyatdan keçir. Amma yenə valideynsiz. Onlar mağazaya gəlir. Sonra sahibkar qonşu mağazaların birindən kiçik tort alır.

Sahibkar. Qızım gəl bunu qeyd edək.

Ulduz. Çox sağ olun. Həyatda sizin kimi insanlar olmasa mən indi kim bilir harda idim.

Sahibkar. Bu haqda danışma qızım ye.

Axşam sahibkar yenə gedir evə. Qız yerinə uzanıb adəti üzrə anasının şəklini qucaqlayıb danışır. Bilirsənmi ana, bu gün mən universitetlərin birində qeydiyyatdan keçdim (ağlayır). Hamı ora valideynləri ilə gəlmişdi. Mən isə..(ağlayır).

Ağlayır və yatır.

Artıq sentyabrın 15-dir. Bu gün başqa günlərdən çox fərqlidir. Həyəcanlanırdı. O, qəbul olduğu universiteti tanıyırdı. Tezdən oyanıb hazırlaşır və sahibkar da gəlib çıxır.

Sahibkar. Gəl gedək, qızım. Səni özüm aparacam.

Ulduz. Narahat olmayın əmican, mən oranı tanıyıram. Bu günə qədər çox kömək etdiniz. Haqqınız çoxdur boynumda.

Sahibkar. Səni tək qoya bilmərəm.

Ulduz. Siz işinizdə olun. Mən bacararam.

O, tək gedir universitetə. Hələ heç kim yoxdur. Oturur skamyada. Yavaş-yavaş hamı gəlir, valideynləri ilə birgə. Hamı deyir-gülür, sevinir. Ulduzun gözü kənarında tək dayanmış qıza sataşır. Ona yaxınlaşır.

Ulduz. Bağışlayın, olar 1 söz soruşum?

Qız fikirdən səksəndi.

Buyurun, necə kömək edə bilərəm?

Ulduz. Mən 1-ci kursam, nə edim bilmirəm?

Qız. Sən təksən? Yoxsa.

Ulduz. Xeyr təkəm. Valideynlərim işdədir. Onlar gələ bilmədilər. Yoxsa mənə tək qoymazdılar.

Qız. Belə gündə övladı təkmi qoymaq olar? Neçə bal toplamısan?

Ulduz. 700 bal.

Qız. Onda sən burda nə edirsən, indi səni yuxarı çağıracaqlar tələbə bileti verməyə. Tez ol get. Elə bu vaxt Ulduz öz adını eşitdi.

Ulduz Məmmədova. 700 bal. Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakultəsi.

Alqışlar başladı. Ulduz qaça-qaça qışqırır.

Mən burdayam, mən burdayam.

Hamı onun yuxarı qalxmasına kömək etdi. O, çox sevinirdi. Tələbə biletini aldı. Və danışdı.

Bütün tələbələrə uğurlu yol diləyirəm.

Kövrəlib aşağı endi. Tələbələrdən soruşa-soruşa fakultəsini tapdı. Fakultənin qarşısında hamı elində qələm-dəftər nə isə yazırlar divardan asılmış lövhədən. Ulduz da yaxınlaşır. Görür bu dərs cədvəli. O, da çantasından qələm-dəftər götürüb qeyd edir. Sonra 1-ci kursların arxasınca gedir. Onlar böyük bir otağa daxil olurlar. Hamı əyləşir. İçəri fakultənin heyəti rəhbər başda olmaqla gəlir. Uşaqları təbrik edir. Qız evə gəlir. Sahibkar. Necə keçdi ilk günün? Ulduz. Hər şey yaxşı idi, sağ olun. Axşam yenə anasının şəkli ilə danışmağa başlayır. Bilirsənmi ana, bu gün mənim ilk günüm idi. Hamı valideynləri ilə idi. Kaş sən də yanımda olaydın. Elə darıxmışam ki səninçün. (Kövrəlir). Artıq bir neçə gündür dərslər başlayıb. Bir gün ciddi görkəmli bir müəllim auditoriyaya daxil olur. Dərs başlayır. Günahı olmasa belə Ulduzu danlayır: Ay qız, sakit qal. Ulduz ağlayır. Müəllim. Özünü artistliyə vurma, gözünün yaşını sil. Ulduz heç nə demir. Dərs qurtarır. Ulduz mağazaya gəlir. Axşamüstü Ulduz mağazada kitabları səliqəyə salanda birdən səs eşidir. Salam. Ulduz üzünü çevirir və təəccüblənir. Siz?. Müəllim də təəccüblənir. Sən? Sən burda nə gəzirsən? Bu vaxt sahibkar gəlir. Siz tanışsınız? Müəllim. Bu qızı universitetdə gördüm, dərstdə. Ulduz. Bu bizim müəllimdir. Sahibkar. Bilirsənmi Ulduz, bu bizim daimi müştərimizdir, çox gözəl insandır. Ulduz heç nə demədi. Müəllim. Bu qız burda nə gəzir? Sahibkar müəllimi kənara çəkib olanları danışır. Müəllim çox peşman olur bugünkü hadisəyə görə. Müəllim. Bilirsən mən tək yaşayıram, qoy mənimlə qalsın. Sahibkar. Bu müddət ərzində neçə dəfə dedim gedək mənim evimə, sənə çətin olar, razılaşmadı. Müəllim. Sən məni yaxşı tanıyırsan. Çalış razı sal bu işə.

Sahibkar Ulduzla danışdı, Ulduz razı olmasa da Müəllim. Qorxma, bilirəm bu günkü hadisəyə görə məndən qorxursan.. Məni tanısan görərsən ki, mən tamam başqa insanam. (Sahibkardatəsdiquedir). Qız sahibkara inanırdı. Razılaşır. Həmin an yığışır müəlliminin evinə. Müəllimi ilə

ünsiyyət qurmğa çətinlik çəkir.

Müəllim. Qorxma qızım, hamı məni qəddar kimi tanıyır. Mənim belə olmağımın öz səbəbləri var, lakin səni ilk görəndən mənə çox güclü təsir etmişən. Səni çox istəyirəm, əgər qızım olsan bundan az istəməzdim (müəllim kövrəlir).

Ulduz. QIZINIZ, ailəniz yoxdur?

Müəllim. Uzun əhvalatdır. Sonra danışaram.

Müəllim qalxıb evlə tanış edir Ulduzu. Hər şeyin yerini göstərir. Artıq Ulduz gələni bir neçə gündür ki, Adil müəllimdə qəribə dəyişiklik var. Bunu hətta universitetdə də hiss ediblər. O, çox mehriban və gözəl insan olmağa başlayıb. Yəqin onu belə dəyişən Ulduz idi.

Müəllim. Mənim həyatda heç kimim yoxdur. İstəyirəm səni övladlığa götürüm.

Ulduz. Axı mənim..

Müəllim. Bilirəm valideynlərin var. Amma onlar səni axtarmayıblar (susur).

Uzun sükutdan sonra

Ulduz. Razıyam.

Müəllim Ulduzu qucaqlayır.

Müəllim. Amma istəyirəm adını Günəş qoyum. Çünki qaranlıq ömrümə Günəş kimi nur saçdın.

Ulduz. Sizə necə xoşdur elə olsun.

Amma hələ Ulduz ona "Ata" demirdi. Birinci kursu əla qiymətlərlə bitirib ikinci kursa keçir. Hələ valideynlərdən xəbər yoxdur.

Müəllim. Görürəm dərslər çətinləşib, ev işləri ilə çətdıra bilmirsən. İstəyirəm sənə üçün bir köməkçi tapım.

Ulduz razılaşır. Müəllim yaxınlarına və tanışlarına etibarlı adam axtardığını deyir. Bir gün müəllimin dostlarından biri.

Bir qadın var. Artıq 3 gündür onu eyni yerdə oturmuş halda görürəm. Hiss etmişəm ki, köməyə ehtiyacı var, lakin pul verdim almadı. Dilənçiyə oxşamır. Onunla uzun söhbətdən sonra dedi ki, işləmək istəyirəm. İş təklif etdim, söylədi heç bir təhsilim yoxdur. Tək yaxşı bacardığım ev işləridir. Birdən sən yadıma düşdün.

Müəllim. Götür gəl bizə. Bununla həm qıza, həm o qadına yardım etmiş olarıq.

Səhər Adil müəllimin dostu qadını Adil müəllimlə gətirir. Qadın içəri daxil olur. Gözləri Ulduzun gözlərinə sataşır. Çasıb qalır və düşünür “Ulduzuma necə bənzəyir. Amma o, bu qədər dəyişməz axı. Ola bilər Allah insanı eyni yaradır. nə bilim.” Ulduz düşünür

“Bu mənim anam ola bilməz. O, tək bura gələ bilməz. Yəqin mən bənzədirəm. Ya da darıxdığım üçün belə düşündüm” Qadın içəri daxil olub əyləşir. Lakin gözlərini Ulduzdan çəkmir. Elə Ulduz da ona baxır. Ulduz gələnlərə çay gətirir.

Qadın. Adın nədir qızım?

Ulduz. Günəş.

Qadın. Gözəl adın var. Mənim qızıma bənzəyirsən (ah çəkir)

Ulduz. Qızınıza nə olub? (Ulduz həyəcanlanır).

Qadın. Uzun əhvalatdır.

Hamı dağılır. Qadın və Ulduz fikirli evdə bir-birlərinə baxa-baxa gəzirlər. Axşam düşür.

Adil m. Sizi evinizə ötürüm izninizlə.

Qadın. Mənim evim yoxdur.

Ulduz. Qoy bizdə qalsın.

Müəllim Ulduzu kənara çəkir.

M. Biz hər adama izn verə bilmərik bizdə qalsın. Axı biz onu tanımırıq.

Ulduz. Görün necə qəmlidir? Anama oxşayır. Yəqin tənha qalıb.

Müəllim. Yaxşı nə deyim daha. Qonşu otaqda yatar.

Ulduz sevinir.

Ulduz. Xala gedək sizə yerinizi göstərim. Bu gündən bizimlə yaşayacaqsınız.

Qadın. Narahat olmayın mənə görə.

Ulduz. Nə narahat olmaq. Bizim heç kimimiz yoxdur. Biz tək qalırıq. Qalın burda (Ulduz təkid edib qadını razılığa gətirir).

Ona evi və qadının öz otağını göstərir. Hamı otağına keçir, uzanır yatağına.

Ulduz anasının şəklini götürür “Qonşu otaqda bir qadın var, tamamilə sən kimidir. Lap çasıb qalmışam. Doğurdanmı bu sənsən? Onu soruşmağa utanıram. Nə isə düzgün anlamaz. Həm qızına nə isə olub. Sabah mütləq öyrənəcəm. Bəlkə kömək edə bildim”. Qadın da qızının köynəyini qoxlayaraq yerində düşünür “Sən getdiyən gündən qoxunu bundan alıram qızım. Axı indi sən hardasan, nə edirsən? İndi mən bir evdəyəm. Qonşu otaqda bir qız var, sənə bənzəyir, mənim şiltaq qızım. Hansısa qüvvə məni

cəzb edirdi onda. Amma inanmıram o qız sənsən. Axı onun adı Günəşdir (qadın ağlayır).

Səhər açılır. İstirahət günüdür. Qadın erkən oyanıb səhər yeməyi hazırlayır. Ulduz oyanır, lakin balıncın altından anasının şəklini götürməyi unudur. Hamam otağına keçir.

Qadın bu an onun otağını səliqəyə salmağa gedir. Balıncı götürəndə yerə şəkil düşür arxası yuxarı. Qadın şəkli götürüb baxmaq istəyəndə qız içəri daxil olur.

Ulduz. Zəhmət olmasa verin. Anamın şəkli. Ayrılıqdan bəri yeganə təsəllim olub bu şəkil. Hər gecə onunla danışırım. Öpürəm, ağlayıram. Kaş özü də yanımda olaydı. Elə darıxmışam ki səsi üçün, qoxusu üçün. Çox gözəl qadındır.

Qadın. İcazə verərsənmi baxım şəklə?

Ulduz. Əlbəttə, buyurun.

Qadın şəkli alıb baxanda dünya başına fırlanır sanki. Qızın boynunu qucaqlayıb ağlayır.

Qadın. Axı niyə səni ilk görəndə..(ağlayır). (Qız çaşıb qalıb).

Ulduz. Xala sizə nə oldu, siz anamı tanıyırsınız? Elə mən də sizi kiməsə bənzətdim. Anam necədir?

Qadın. Qızım görürsənmi necə dəyişmişəm anamı tanıya bilmədin. Bağışla məni. Mən də sənə üçün darıxmışam. Sən getdiyən gündən qoxunu paltarlarından alıram. Hər gecə yuxuma gəlib məni öpürdün.

Ulduz. Sən də mənim yuxuma gəldin, ana. O qədər ağladım ki sənə üçün (Qız-ana bir-birinə sarılır. Bu zaman Adil m. otağa daxil olur).

Adil m. Necə? Siz.. (kövrəlir). Sən necə anasan, siz necə valideynsiniz? Qızının ən mühüm anında yanında ola bilmədiniz. Sevincini, uğurunu, həyəcanını onunla bölüşə bilmədiniz.

Sonra qız atasını soruşur.

Ana. Sən gedəndən içir. Bir gün ağır xəstəliyə tutulacaq. Səni axtarmaq haqqında deyəndə getsən qayıtma söylədi. Dözə bilməyib çıxdım evdən.

Ulduz. Can ana, necə qocalmışansa tanıya bilmədim. Saçlarının ağına qurban olum. Müəllimə necədir?

Anası. Sən itdiyən gündən qəribə olub. Ağlayır, darıxır.

Ulduz. Mənim üçün də çox çətin oldu. Amma həyatda yaxşı insanlar var. Mənə çox kömək etdilər.

Anası. Bəs sən bura necə gəldin?

Ulduz. İndi bunun əhəmiyyəti yoxdur. Əsas odur ki, indi mən istədiyimə nail olmuşam.

Onlar bu evdə yaşamağa başlayır. Qız artıq 4-cü kursda oxuyur. Dərsin sonunda fakültə rəhbərinin iştirakı ilə iclas təşkil olunur. İclas saat 14:00-da başlanır.

Rəhbər. Bizim universitetin bir neçə şirkətlərlə əlaqələri var. Hər il əlaçı məzunlarımızı onlar işə qəbul edir. Bu il də bir neçə tələbə namizədlər var. Onlardan biri də Günəş İbrahimi (Günəş çox sevinir, nə deyəcəyini bilmir). Razısanmı Günəş?

Günəş. Əlbəttə razıyam. Amma bilmirəm mən bunu bacara bilərəmmi?

Dekan. Əlbəttə bacararsan. Sənə uğur diləyirik.

Günəş sevinərək evə gəlir. Olanları olduğu kimi danışır. Müəllim və anası çox sevinir. Onu təbrik edirlər.

Ulduz. Bir həftədən sonra işə başlayıram.

Adilm. Yaxşı edirsən. Uğurların davamlı olsun.

Ulduz. Sağ olun. Sizə borcluyam (öpür).

Ulduz işə çıxır. Çox iri və inkişaf etmiş bir şirkətdir. İşçi heyəti savadlı insanlardır. Ulduz məsuliyyətli olmasına görə burda da fərqlənir. Az keçmir ki, rəhbər vəzifələrdən birini tutur. Bir gün iş yoldaşlarının söhbətini eşidir.

1-ci adam. Nə edirəmsə uşağım oxumaq istəmir.

2-ci adam. Bizdə də vəziyyət eynidir. Görəsən, harda səhv etmişik?

3-cü adam. Uşaqlara istədiyi həyatı yaşatmaq üçün çox əziyyət çəkmişik. Oxumaq istəmir övladım. Anlamaq istəmir ki, heç mənimçün oxumur axı.

Ulduz söhbəti eşidib yaxınlaşır.

Ulduz. İstəmədən eşitdim söhbətinizi. Övladlarınız hansı məktəbdə oxuyur?.

Hamısı. X nömrəli məktəbdə.

Ulduz. Anladım. Kərimə deyən yanına gəlsin.

1-ci adam. Oldu.

Ulduz otağına keçdi. Bir anlıq öz həyatını və oxumaq istəməyən uşaqları düşündü. Bu an Kərim otağa daxil oldu.

Kərim. Məni çağırırsınız?

Ulduz. Bəli Kərim, çox vacib işlərim var. Burdakı işlərdə mənə kömək et. Ola bilsin işə də gələ bilmədim.

Kərim. Narahat olmayın, mənə güvənə bilərsiniz.

Ulduz evə gəlir və elə həmin gecə öz həyatını əks etdirən kiçik bir hekayə yazır, adı "Tükənməz sərvət" Səhər hekayəni çıxartdırır, gətirir məktəbə. X nömrəli məktəbə gəlir. Direktorun otağını soruşur. Göstərirlər. Qapını döyüb otağa daxil olur.

Ulduz. Salam. Mənim bir layihəm var. İstəyirəm bu məktəbdə həyata keçirəm.

Direktor. O nə layihəsidir? Niyə bizim məktəbi seçmisiniz?

Ulduz.. Bir yarışdır. Kiçik bir hekayə var. Onu təhlil edəcəklər. Ən yaxşı təhlilin sahibi mükafatlanacaq.

Direktor. Özünüzü yormayın. Bizim uşaqlar inanmıram razılaşar. İnanmıram faydası olar.

Ulduz. Gəlin bir cəhd edək. Ümidinizi üzməyin. Nə lazımdırsa edin, uşaqlarla bu yarış baş tutsun. Direktor razılaşır. Yarış təşkil olunur. Bir həftə sonra qalibə hədiyyəni təqdim etmə mərasimi akt zalında təşkil olunur. Belə tədbirin olacağını Adil müəllim də bilir və düşünür "Əsl fürsətdir bir ata və balanı barışdırmaq üçün" Adil müəllim Ulduzgilin rayondakı evinə gedir. Kənddə soruşa-soruşa evi tapır. İçəri daxil olur.

Adil m. Salam.

Kazım. Salam nə lazımdır? (yataqda uzanıb, qalxmağa cəhd edir).

Adilm. Narahat olmayın, uzanın. Mən bura bir məsələ üçün gəlmişəm.

Kazım. Buyurun eşidirəm.

Adilm. Sizin qızınız Ulduz.

Kazım. Mənim o adda qızım yoxdur (üzünü yana çevirir)

Adil m. Qulaq asın mənə. Mənim övladım yoxdur. Daim arzuladım şikəst olsa belə bir övladım olsun. Amma siz sağlam, ağıllı bir övladdan imtina edirsiniz. Nə sizin, nə mənim haqqımız yoxdur kiminsə arzusunu, sevgisini boğaq. O, çox ağıllıdır. Oxumaq üçün qaçdı. Namusuyla çalışdı. Zəhmət çəkdi (Ata ağlayır, göz yaşlarını gizlədir). Onun heç bir şad günündə yanında ola bilmədiniz. Heç olmasa indi gəlin. Allah bir övlad qazanmaq üçün sizə şans verir. O, mənim övladdımdır. Lakin onun hər şeyi olsa da atasızlıq boşluğunu doldura bilmirəm. Onun hekayəsinin təqdimatı olacaq. Siz də gəlin. Ünvan burdadır. Sabaha qədər vaxtınız var. Mən gedirəm.

Kazım. Çıxın evimdən.

Adil müəllim çıxıb gedir.

Məktəbin bütün heyəti, valideynlər və şagirdlər yığıldılar. Bu tədbirə sahibkar, Azər müəllim, Ulduzun anası da gəldi. Adil müəllim hələ yox idi. Gecikirdi. Günəş fikirləşir "O, məni tək qoymaz axı"

Ulduz. Qalibi təqdim etməmişdən öncə kiminsə sualı varmı əsər haqqında?

I-ci şagird. Bu olmuş hadisədirmi?

Ulduz. Bəli. Çox təəssüf hissiylə deyirəm ki, XXI əsrdə yaşasaq da hələ belə ailələr var.

II şagird. Bu qızı tanıyırsınız?

Ulduz. Bəli.

III şagird. Bəlkə bir gün təşkil edəsiniz biz də görək o qızı?

Ulduz. O, burdadır. Siz onu görürsünüz (hamı təəccüblənir).
IV şagird. Bəs o qızın yerinə olsanız bağışlayardınız valideynlərinizi?

Ulduzun gözü qapıdadır. Kimisə gözləyir sanki. Adil müəllim hələ gecikir.

Ulduz. Üzr istəyirəm sualı təkrar edin (Sual təkrar olunur).

Adil m. Onun böyük ürəyi var. O, bağışlayar (zala daxil olur).

Hamı. Bu kimdir?.

Ulduz. Atamdır. (Adil müəllim kövrəlir).

Ulduz. Bağışla sizin sualınıza cavab vermədim. Bağışlayardım. Onları çox sevirəm. Amma mənim üçün də maraqlıdır bəs onlar bağışlayardımı övladlarını?

Kazım. Bağışlayar (zala daxil olur. Rəna müəllimə də yanında). Ulduz və hamı çox təəccüblənir. O, səhnədən enərək ilk olaraq müəlliməsinin əlindən öpür və ağlayır. Hamı təəccüblə baxır.

Ulduz. O qız mənəm (üzünü zala tutur).

Rəna müəllimə. Atanı qucaqla.

Bəlkə həyatında ilk dəfə atasını qucaqlayır. Atasını və müəlliməsinə əyləşdirir. Qalxır səhnəyə.

Ulduz. İndi isə qalibi elan edək.

Qalib..(sükut) Orxan Hüseynovdur. (Hamı təəccüblənir).

Şagirdlər. O, məktəbin ən pis oxuyan şagirdidir. O, heç nə bilmir.

Orxan səliqəsiz geyimdə, utana-utana səhnəyə gəlir.

Ulduz. Sakit olun. Al özün oxu Orxan.

Orxan. Zəhmət olmasa siz oxuyun.

Ulduz oxuyur “Valideynlərimə inad edərək dərs oxumurdum. Düşünürdüm ki, valideynlərim məni sevmirsə mən də oxumayacam. O qızı özümün halımla müqayisə etdim. O zəif dediyimiz qız oxumaq üçün nələr edir, amma biz hər şəraitimiz olduğumuz halda oxumadıq. Bu günə qədər itirdiyim zamana görə çox peşmanam. Amma söz verirəm ki, oxuyacam (məktubu qatlayır). Əziz uşaqlar 1 həqiqət var ki, arzu olmasa yaşamağa dəyməz. Valideyn öz övladının bütün arzularını yerinə yetirməklə onu arzusuz qoyur və yaşamaqdan məhrum edir. Çalışın arzularınızı öz zəhmətinizlə reallaşdırın. İndi isə mükafatı təqdim edirəm. Buyur Orxan.

Orxan. Düşünürdüm qalib olacam. Düşünürdüm ki, siz də yazdıqlarıma baxıb mənə axmaq kimi baxacaq və mənə dəyər verməyəcəksiniz. Bir halda ki qalibəm. Mükafatımı uşaqlar evinə hədiyyə edirəm (Orxan zaldan çıxır. Hamı onu alqışlayır). İclas bitir. Hamı zaldan çıxır.

Kazım. Məni bağışlayarsanmı qızım?

Ulduz. Bu nə sözdür ata? Hər zaman qucaqlamaq istədim səni.

Zaldan çıxanda

Kazım. Özümü pis hiss edirəm. Bəlkə bu son sözümdür. Sənə xoşbəxtlik arzulayıram (gözünü əbədi yumur). Ulduz da

ağlayır. Bu hadisədən 2 ay sonra Ulduz atasının adına xeyriyyə fondu açdırır. Həmin il X nömrəli məktəb gözəl nəticəyə görə 1-ci yerə çıxır. Orxan Hüseynovun işə 700 bal toplayır.